

Datum : 1 februari 2024
Aan : Leden werkgroep doorontwikkeling begroten en verantwoorden
Van : Ron Verheijen, Natasja Bouwman, Joost Fledderus en Herlinde Lokhorst
Betreft : Eerste sessie Hoe komen we tot focus in de Begroting? - Werkgroep Doorontwikkeling begroten en verantwoorden

Beste werkgroepleden,

Volgende week woensdag staat de eerste werksessie van de werkgroep “doorontwikkelen begroten en verantwoorden” in de agenda. Voor het kerstreces hebben we jullie een memo met een korte toelichting op de verschillende sessies toegestuurd. In de eerste sessie staat het gesprek over ‘hoe komen we tot focus in de Begroting’ centraal. De agenda ziet er als volgt uit:

- 1) We starten met korte schets van de aanleiding van deze raads werkgroep. We willen jullie bij deze de vraag stellen om vooraf na te denken over welk resultaat jullie met dit traject hopen te behalen.
- 2) Vervolgens gaan we aan de slag met het onderdeel ‘focus’. De accountant zal een presentatie geven aan welke onderdelen gedacht kan worden om hier invulling aan te geven.
- 3) Aan de hand van stellingen voeren we hier verder het gesprek over.

In de bijlage van deze memo hebben we een paar voorbeelden van begrotingen van andere gemeenten opgenomen. Deze voorbeelden laten zien dat gemeenten verschillende keuzes kunnen maken hoe de begroting wordt ingericht. Deze zijn ter illustratie en kunnen desgewenst gebruikt worden om gedachten te vormen ter voorbereiding op het gesprek van volgende week.

Locatie: Commissiekamer 1. Er wordt voor eten gezorgd.

Graag tot volgende week woensdag,

Met vriendelijke groet,
Ron Verheijen, Natasja Bouwman, Joost Fledderus en Herlinde Lokhorst

Bijlage – Voorbeelden begroting andere gemeenten

Aantal programma's binnen de Begroting

We werken in de Begroting met programma's. De BBV stelt dit verplicht. In de BBV is een programma gedefinieerd als 'een samenhangend geheel van activiteiten'. De gemeenteraad kan zelf kiezen hoe de programma's worden ingedeeld en hoeveel programma's ze wil instellen. De raad stuurt op dit programmaniveau. Per programma stelt de raad financiële middelen aan het college beschikbaar en geeft aan hoe deze besteed moeten worden. Het college mag schuiven met budgetten binnen een programma. Als de budgetten schuiven tussen programma's, zal het college dit moeten voorleggen aan de gemeenteraad.

Onze Begroting bestaat uit 8 wijkprogramma's en 13 stedelijke programma's. Er zijn gemeenten die hebben gekozen voor een beperkt aantal programma's binnen de Begroting. De gemeente Amersfoort is hier een voorbeeld van.

Voorbeeld gemeente Amersfoort: Link: [Home | Begroting 2024 \(begroting-2024.nl\)](https://www.amersfoort.nl/begroting-2024)

De gemeente Amersfoort werkt met vijf programma's: Omgeving, Sociaal, Bedrijvigheid, Bestuur en algemene dekkingsmiddelen.

Per programma zijn meerdere doelen geformuleerd. De doelen worden kort toegelicht, er worden acties geformuleerd en indicatoren benoemd. Hieronder een voorbeeld van de doelen binnen het programma sociaal:

Wat willen wij hoe bereiken?

Programma Sociaal	
Wat willen we bereiken?	
Inwoners hebben bestaanszekerheid	▼
Inwoners leven in gezondheid	▼
Inwoners hebben gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen en ontplooiën.	▼
Inwoners ontmoeten elkaar en zien naar elkaar om	▼
Inwoners kunnen zichzelf zijn en doen mee naar vermogen op de manier die bij ze past.	▼
Inwoners leven zelfstandig, veilig thuis in hun eigen omgeving	▼

Opbouw programma's

Binnen onze programma's staat de doelenboom centraal. In de wijkprogramma's zijn verschillende thema's, doelstellingen en inspanningen opgenomen. In de stedelijke programma's hebben we de ambities, doelen, inspanningen en waar mogelijk indicatoren opgesteld. Het aantal doelen en indicatoren verschilt per programma.

In de doelenboom zijn de grote opgaven opgenomen, maar is ook 'regulier werk' opgenomen. De toelichtingen op de doelen en inspanningen zijn omvangrijk en niet voldoende 'to the point' (bevinding vanuit Duisenbergonderzoek).

Er zijn meer gemeenten die aan de slag zijn met de indeling van de Begroting. Voorbeelden hiervan zijn de gemeente Hengelo en de gemeente Utrecht.

Voorbeeld gemeente Hengelo – Link [Beleidsprogramma's | Beleidsbegroting 2024 - 2027 \(hengelo.nl\)](#)

De gemeente Hengelo werkt aan een begroting die zich meer op hoofdlijnen richt, met heldere kaders, concrete doelen en relevante indicatoren.

Elk programma heeft de volgende indeling:

- Welke belangrijke ontwikkelingen zien we voor peiljaar?
- Relevante beleidsnota's
- Verbonden partijen
- Wat willen we bereiken? – Hier staan kort de doelen en de bijbehorende indicatoren opgenomen
- Wat gaan we daarvoor anders doen in peiljaar? – Per (sub)doelstelling worden kort de nieuwe/aangepaste inspanningen benoemd voor het specifieke jaar.
- Wat blijven we doen? – Hier wordt een beschrijving gegeven van de inspanningen die (langdurig) doorlopen.
- Wat mag het kosten?
- Risico's

Wat willen we bereiken?

4.1 Kinderen en jongeren in Hengelo krijgen ook door kwalitatief goed onderwijs gelijke kansen in de maatschappij

4.1.1 Minder kinderen en jongeren in Hengelo hebben een onderwijsachterstand

Beleidsindicatoren	Peilwaarde (jaar):	Streefwaarden begroting:					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Percentage leerlingen van 2,5 tot 13 jaar in Hengelo met het hoogste risico op onderwijsachterstanden (%) ¹	15%(2019) 15%(2021)	15%	15%	14%	14%	14%	14%
Percentage peuters uit de doelgroep dat gebruik maakt van voorschoolse educatie (=bereik) (%) ²		80%	80%	80%	81%	82%	83%

1. Het hoogste risico op onderwijsachterstanden wordt bepaald op basis van het opleidingsniveau van zowel de moeder als de vader, het land van herkomst van de ouders, of ouders in de schuldsanering zitten, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en het gemiddelde opleidingsniveau van moeders van leerlingen op school.

2. De doelgroep zijn peuters met risico op onderwijsachterstand volgens definitie van de gemeente.

[Voorbeeld gemeente Utrecht – Link Home | Begroting 2024 \(begroting-2024.nl\)](#)

De gemeente Utrecht zet zich ook in om de leesbaarheid en stuurbaarheid van de begroting te verbeteren. Ook zijn zij bezig met een goede samenhang tussen de begrotingscyclus en de beleidscyclus. De beleidscyclus gaat over het sturen en verantwoorden van onderdelen van beleid en de begrotingscyclus het instrument om het geheel van de gemeentelijke huishouding te sturen en te verantwoorden. In het volgende documenten staat hierover meer informatie:

[Document Utrecht - Raadsvoorstel Aanpassing beleidscyclus en programmabegroting.docx - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Elk programma heeft een vaste indeling. Per doelstelling worden de volgende onderdelen opgenomen:

- Beleidskader
- Effectindicatoren
- Activiteiten
 - o Nieuwe activiteiten in het begrotingsjaar
 - o Activiteiten die we niet meer doen
 - o Activiteiten die we blijven doen
- Financiën
- Doelstelling

Verkeersveiligheid

Daling van het aantal verkeersslachtoffers en verbetering gevoel verkeersveiligheid.

Beleidskader

Deze doelstelling komt voort uit onderstaande beleidsdocumenten:

Beleidsdocument	Vastgesteld	Toelichting
Mobiliteitsplan 2040	2021	Voor een gezonde groei van de stad is het nodig om de mobiliteit anders te organiseren. De stad moet aantrekkelijk en bereikbaar zijn voor iedereen.

Effectindicatoren

Indicator	Nulmeting	Realisatie 2022	Doelstelling 2023	Doelstelling 2024	Doelstelling 2025	Doelstelling 2026	
Driejarig gemiddelde van verkeersslachtoffers	643 (2014-2016)	336	max. 450	max. 372	max. 360	max. 360	▼
% bewoners dat tevreden is over de verkeersveiligheid in de eigen buurt	63% (2021)	-	63%	64%	65%	65%	▼

Activiteiten

Nieuwe activiteiten in het begrotingsjaar